

CASAL DE JUBILATS DE SALT

la farga

ANY VIII • NÚM. 77 • ABRIL 1986

**DEU ANYS D'EDUCACIÓ
PERMANENT D'ADULTS**

(Quadern central)

RECOPA D'EUROPA

Salt va entrar amb força a Caserta per animar el Barça a la final de la Recopa

L'autocar organitzat pel CB Salt transportà 48 entusiastes blau-grana

Punt Diari
20-III-86
Bàsquet

La presència de Salt, i dels seguidors saltencs del C.B. SALT, es va fer notar fortament a la final de la Recopa a Caserta.... A Catalunya, i arreu d'Espanya, van veure les pancartes de «Força Barça», gràcies a la T.V. Altra vegada el nom de Salt va arribar lluny....

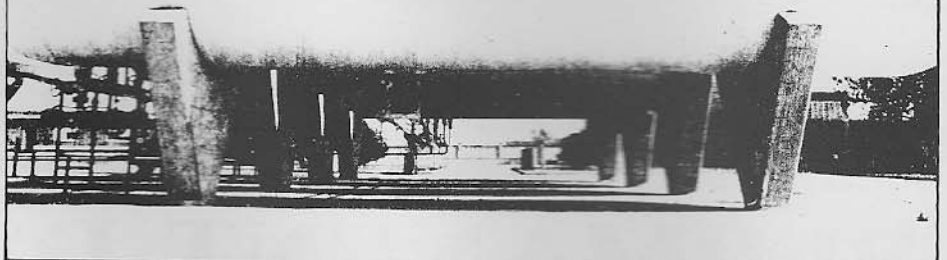
Sentència del Suprem a favor de l'Ajuntament

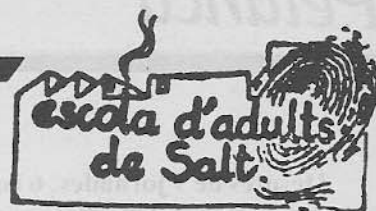
Punt Diari
15-III-86

Gas Girona no podrà ampliar les seves instal·lacions a Salt

gas girona, s/a

GAS GIRONA, S.A. no podrà ampliar els dos dipòsits de gas. La lluita de Salt (entitats, Ajuntament....) contra els dipòsits del Sitjar ha donat els primers fruits. I els qui llegiu LA FARGA veureu que la Revista ja se'n feia ressó i oposició fa sis anys.

Espigolant.....	2
<i>Editorial</i>	
L'escola d'adults una realitat consolidada.....	3
<i>Petanca</i>	
Lliga social d'hivern.....	4
<i>Vida del Casal</i>	
Excursions.....	5
<i>Tema Central</i>	
10.º aniversari de l'Escola d'Adults.....	7-9
<i>Teva/Meva</i>	
L'equip de l'Escola d'Adults.....	10-11-12
<i>Culturàlia</i>	
Premi 10.º Aniversari.....	13
<i>Espigolant</i>	
Col.lage.....	14
<i>Rialles d'Aquí</i>	
Titelles i cinema.....	15
<i>Esclat de l'Albal</i>	
Poema d'abril.....	17
<i>Farga Làctica</i>	
Concurs fotogràfic.....	18
A la taula de la Farga.....	18
<i>La vida amb humor</i>	
L'acudit foll.....	19

L'Escola d'Adults: una realitat consolidada

L'Escola d'Adults de Salt celebra aquest curs el Xe ANIVERSARI DE LA SEVA CREACIÓ.

Ara fa deu anys que un grup de persones de la Vocalia d'Ensenyament de l'Associació de Veïns de Salt, començava a donar classes voluntàries a persones adultes del poble, persones que tenien ganes d'aprendre i volien accedir a uns coneixements culturals.

L'Escola d'Adults neix, doncs, en un marc popular (L'Associació de Veïns) i des d'un principi s'adreça a la gent treballadora de Salt.

El que en un principi eren unes classes voluntaristes, van donar pas, gràcies a la tenacitat dels mestres, a l'assentament de l'Escola.

El camí no ha estat fàcil. Per això va haver de passar temps, i l'escola havia de desenvolupar la seva activitat amb mitjans precaris. Estava mancada d'infraestructura. No tenia un local estable, i l'atenció per part de l'Administració era mínima, quan no oposada.

Fins que l'Escola d'Adults no troba l'actual local del Carrer Major (local de la Cooperativa Delta..) no podem dir que l'escola comenci a normalitzar-se. I entremig, molt de temps de lluita i de reivindicacions..

Un fet que cal destacar és que l'Escola ha estat sempre arrelada a la realitat de Salt. L'Escola, ha lluita al costat de les entitats populars de la nostra vila per la independència de Salt. Aquesta integració amb el poble li ha donat sentit i l'ha fet créixer. A més ha estat una escola vinculada a la realitat de Catalunya, i ha aplicat el projecte d'escola catalana.

Creiem que aquí ha estat la clau de la vitalitat que ha tingut l'escola: per una banda, la seva tasca envers les persones adultes treballadores.. (l'alfabetització, classes de cultura general..), i per l'altra, la seva integració al poble de Salt i a la realitat socio-cultural de Catalunya.

La presència del Conseller d'Ensenyament de la Generalitat, Sr. Joan Guitart, als actes commemoratius del desè aniversari de l'Escola, ve a confirmar que els anys de lluita no han estat estèrils, i que l'Escola d'Adults, és ja una realitat consolidada. Una escola que, essent fidel al seu passat, mira i treballa pel seu futur.

Edita: Casal de Jubilats de Salt.
Consell de Redacció: Lluís Mateu, Quim Pla, Miquel Casellas, Narcís Burch, Guillem Terribas, Martí Fita, Joan Boada, Ventura Pau, Jaume Bosch, Joan Rosm, Josep M.º Macias, Francesca Laguarda, Emili Gispert, Antoni Peruga, Josep M.º Oliveres i Manel Lladó (fotograf).
Han col.laborat: Salvador Sunyer, Josep M.º Oliveras, Joan Boada i Ramon Massachs.
Compaginació disseny: Manel Mesquita
Correcció: Antoni Ruscalleda.
Administració: Miquel Casellas i Josep Cebrian.
Distribució: Josep Gassito, Pitu Geli i Josep Cebrian
Tiratge: 1.600 exemplars.
Redacció: Passeig Verdaguier, 1 - Tel. 23 04 98 SALT.
Impressió: Pàges Imprenta-Anglès
Dipòsit Legal: GI-257/79.

La Farga no es fa responsable dels articles signats que apareixen en la revista, responsabilitat que recau en els seus autors.

Després de 9 jornades, 6 equips es varen destacar dels altres equips: la n.º 11 d'A. DURAN amb 14 p., la n.º 9, de J. SANTIAGO amb 13 p., la n.º 3, d'en P. RODRÍGUEZ, la n.º 5, d'en J. ANGLADA, i la n.º 7 d'en N. ROS, tots amb 12 p., i per últim la n.º 1 d'en LL. MATEU amb 11 p.

A la jornada n.º 10 en LL. MATEU i en P. RODRÍGUEZ guanyen les dues partides. En J. ANGLADA, en J. SANTIAGO i en N. ROS en guanyen una, i per contra A. DURAN no puntuà, amb la qual cosa, en P. RODRÍGUEZ, J. SANTIAGO i A. DURAN empaten a 14 p., i en LL. MATEU, J. ANGLADA i N. ROS empaten a 13 p.

El Sr. Peruga, encara president llavors del C.P. Salt, felicità al Sr. Joan Anglada com a brillant campió de la lliga individual 1985-86. (Fotografia: Cisne)

Lliga social d'hivern

Jornada n.º 11, en LL. MATEU, en P. RODRÍGUEZ, en J. SANTIAGO i A. DURAN, guanyen les dues partides, i en J. ANGLADA i en N. ROS, solament en guanyen una. Amb tot això, queden empatats a 16 p. en P. RODRÍGUEZ, J. SANTIAGO i A. DURAN. Per tant, en LL. MATEU es col·loca en 4.ª lloc amb 15 p. i en J. ANGLADA i en N. ROS amb 14 p.

Jornada n.º 12. En P. RODRÍGUEZ, en LL. MATEU i en J. ANGLADA, guanyen les partides, A. DURAN i N. ROS en guanyen una, i en J. SANTIAGO no puntuà, amb la qual cosa passa a ocupar el primer lloc en solitari, la tripleta d'en P. RODRÍGUEZ amb 18 p., en LL. MATEU i A. DURAN empatats a 17 p., en J. ANGLADA i en J. SANTIAGO amb 16 p., i en N. ROS amb 15 p.

Jornada n.º 13 i última. La tripleta d'en P. RODRÍGUEZ, guanyant una sola de les dues partides que restaven, ja es proclamaven campions, ja que en cas de quedar empatats, tant amb en LL. MATEU com amb A. DURAN, el gol average, els era favorable; però ells guanyaren les partides i, per tant, aconseguíen brillantment quedar campions. En LL. MATEU i A. DURAN tenien sobre el paper dues partides que normalment havien de guanyar. Però sí, sí, en primer lloc en LL. MATEU perd davant l'equip de la MAGDA VILA, amb la qual cosa tots els aventatges passen a mans d'A. DURAN, per fer-se amb el segon lloc. Però no passa gaire temps i torna a saltar la sorpresa, ja que la tripleta de la MARIA PERUGA guanya A. DURAN, i tot queda igual. Però no és ben bé així, ja que en J. SANTIAGO, guanya la seva partida i empatà amb LL. MATEU i A. DURAN. Es ju-

ga l'última ronda, de les quals n'hi ha una que és molt interessant, ja que si en J. SANTIAGO guanya en N. ROS, passaven a ocupar el segon lloc de la classificació final. Però no fou així, ja que en N. ROS guanya la partida. En LL. MATEU i A. DURAN guanyaren l'última partida, per la qual cosa en LL. MATEU aconseguia quedar segon per millor gol average, sobre A. DURAN, que així feien el tercer lloc. En N. ROS quedava quart, empatats amb en J. ANGLADA, cinquens i amb en J. SANTIAGO sisens, tots amb 17 p.

Les tripletes dels primers llocs eren formades de la següent manera: 1.ª lloc, A. PERUGA i M. SANTIAGO, 20 p. LL. MATEU, E. CABEZAS i J. MARTIN, 18 p. A. DURAN.

Les tripletes dels primers llocs eren formades de la següent manera: 1.ª lloc, P. RODRÍGUEZ, A. PERUGA i M. SANTIAGO. 2.ª lloc, LL. MATEU, S. CABEZAS i J. MARTIN. 3.ª lloc, A. DURAN, P. QUINTANA i F. GONZALEZ. 4.ª lloc, N. ROS, M. ROS i J. GOMEZ. 5.ª lloc, J. ANGLADA, VENTURA PEDREÑO i J. CASANOVAS. 6.ª lloc, J. SANTIAGO, A. SANTIAGO i S. SANTIAGO.

LLIGA SOCIAL D'HIVERN PER SORTEIG. TRIPLETES I INDIVIDUAL

Després de moltes jornades, diumenge rera diumenge s'ha fet aquesta lliga, la qual té bastant acceptació. Es jugava a les 10'30 del matí, i es feien 2 partides. Solament es va suspendre una jornada, que ja es va recuperar.

En aquesta lliga, quan faltaven poques jornades per acabar, també es forma un grup de 6 jugadors, els quals tenien opció a quedar campions. Així, entre en M. TORRES, J. ANGLADA, P. RODRIGUEZ, PIERRETTE TORRE, i A. PERUGA, ho havien de decidir. Però entre en M. TORRES i en J. ANGLADA, es disputaven els dos primers llocs, però a l'abandonar en M. TORRES l'última partida per anar a jugar la lliga provincial, perden tota opció, i passen tots els aventatges a favor d'en J. ANGLADA, ja que si ell guanya les dues partides, quedarà definitivament campió perquè porta un punt d'aventatge a en P. RODRÍGUEZ, però si perd una sola partida i en P. RODRIGUEZ guanya les dues hi haurà un empat, la qual cosa obligaria a fer-se un desempat entre ells. En J. ANGLADA no dona opció, ja que guanya les dues partides, amb la qual cosa quedava brillantment campió. Sotscampió, en P. RODRIGUEZ, el qual es demostrà, també feu un gran campionat. També cal ressaltar la PIERRETTE TORRE, la qual feia el tercer lloc, d'una manera sensacional. En quart lloc queda en M. TORRES, el qual a l'abandonar perdé tota opció, en cinquè lloc queda A. PERUGA, i en sisè lloc en N. ROS.

NOTA

En el pròxim número donarem compte de la dimissió del president A. PERUGA, de com va anar l'assemblea i de l'organigrama que s'ha fet de la nova junta, la qual podem avançar serà dirigida pel nou president EUSEBI CABEZAS. ENHORABONA i ben retornat a la presidència.

A. PERUGA

CONSTRUCTORS, S.A.

CONSTRUCTORS

CONSTRUCCIÓ DE:
Cases unifamiliars
Xalets individuals
Tot tipus de reformes i
manteniments.

UNA EMPRESA JOVE
AL SERVEI DEL POBLE

Processó 57
Tels.: 23 88 94
23 86 02
23 43 59

SALT - GIRONA

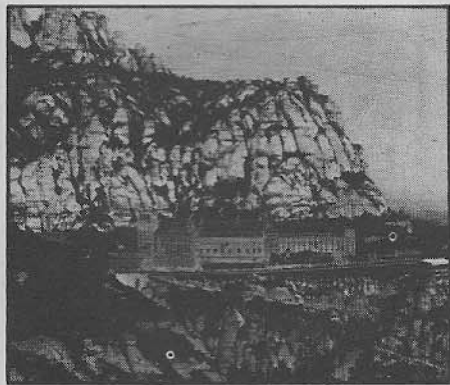
EXCURSIONS

22-març-1986 - MERCAT DEL RAM a Vic.

Per primer any el Casal va organitzar una Excursió per assistir a aquest tradicional Mercat del Ram, la ciutat estava envaïda de visitants i gairebé tot el poble era un espectacle. Lamentablement un dels participants va deixar l'excursió per anar-se'n amb un familiar, sen sedir-ho ni al guia ni a ningú, fet que va causar la lògica preocupació a tota l'expedició cercant el «desaparegut».

30-març - MONTSERRAT i CALAF «Sala de Festes BOGART»

L'excursió va gaudir d'un dia de primavera meravellós i sense incidents. Vàrem esmorçar al peu de Montserrat, a Monistrol i vàrem ser dels primers a pujar al Monestir, varem poder assistir a la Missa Conventual, amb participació d'un cor japonès que va deixar bocabadats la munió que omplia el monestir. A la una vàrem baixar cap a Calaf, on a la Sala de Festes BOGART, vàrem dinar i fruit d'un espectacle i ball tot amenit amb la gentilesa del personal que regenta el local. Al marxar varen obsequiar-nos amb una mona a cadascú.

8-abril - VALLS «La Calçotada»

Al matí vàrem visitar unes Caves a Sant Sadurn d'Anoia i cap al migdia vàrem continuar el camí cap a Valls on vàrem participar en la Calçotada, típica d'aquella comarca i seguida d'un bon dinar. A la tarda vàrem visitar el Monestir de Santes Creus, i amb l'ajut d'un guia vàrem poder recórrer i conèixer tots els racons d'aquest interessant monestir.

PROPERES EXCURSIONS DEL CASAL.

Dia 8 de maig - MARISCADA A NA-

VAS, Visita de les Caves «Roqueta» a Artès.

Dia 27 de maig - ARGELÉS, COLLIURE, PORTVENDRES, BANYULS, PORT BOU i COLERA.

Dia 4 de juny - MASSANET DE CABRENY, PANTÀ DE BOADELLA i DARNIUS.

Dia 21-22-23 de juny - LOURDES.

BALLS SOCIALS

Tal com es va anunciar, el dia del Dissabte Sant no va haver-hi Ball.

El dia 12 d'abril, va haver-hi una animada sessió de Ball, amb molta assistència i tot i les crítiques i difamacions que se'ns fan, el Casal continua amb la Coca i Xampany a la mitja part.

DIMISSION DEL PRESIDENT

En reunió Extraordinària de Junta del passat dia 17 d'Abril, el president Sr. Josep M.ª Macias, va presentar la seva dimissió irrevocable, per motius personals. La Junta va acordar doncs convocar Assemblea Extraordinària per l'elecció del President, acordant trametre el calendari electoral i la convocatòria de l'Assemblea a tots els socis.

Agraïrem a les persones interessades es posin en contacte amb la Mesa Electoral, a fi de solucionar aquest problema que se'ns planteja a tots els socis.

CALENDARI ELECTORAL

Dies 1 al 10 de maig

— Presentació, per escrit, de les candidatures, enviar per correu a **PRESIDENT DE LA MESA ELECTORAL - Casal de Jubilats de Salt - Passeig Verdaguier, 1 - SALT (Gironès)**

Dies 11 al 16 de maig

— Exposició pública de les candidatures al tauló d'anuncis del Casal.

Dies 17 al 20 de maig

— Presentació a la Mesa Electoral de les impugnacions de candidatures.

Dia 21 de maig

— Proclamació per la Mesa Electoral de les Candidatures admeses.

Dies 22 al 26 de maig

— Formulació de recursos contra impugnacions i resolució per la Mesa Electoral

Dia 31 de maig

ASSEMBLEA EXTRAORDINARIA DE SOCIS, A les 5'30 h. en primera convocatòria i a les 6 de la tarda en segona. Únic punt de l'ordre del dia: ELECCIÓ DE PRESIDENT.

Cartes a La Farga

Srs. Miquel Casellas i Lluís Mateu, Directors de La Farga,

En la Sessió de finals d'any, de la Junta Directiva del Casal, en la qüestió de Precs i Preguntes, vaig exposar totes les preguntes que ara faig constar per escrit, perquè en La Farga del mes de gener, només hi surt reflectit el tema del ball. Voldria una explicació clara i detallada de tots els apartats de la Revista LA FARGA. Vull repetir el que vaig dir en l'Assemblea: «MALA ORGANITZACIÓ», la qual cosa vol dir que a La Farga, només s'hi posa el que es vol, o millor dit, el que a la Junta interessa! ja que he arribat a la conclusió que només procuren per a ells i res per als socis. Per això, vull una explicació paràgraf per paràgraf de tot el que he exposat, del contrari no val pas ser soci, com a mi m'heu tractat. També heu fet el mateix al Sr. Cabezas, que donava més del bar que el Sr. President del Casal, dieu que havia tingut més vots, «no ens mamem pas el dit, Srs. de la Junta».

1.er.- Per què, segons a quins socis se'ls i donen dos llibres-programes de la Festa Major i a altres, com a mi cap?. A més hi ha senyors de la Junta que se'n porten «feixos» i als altres no ens en doneu cap, ni per caritat?

2.^{on}.- Com és que, quan se celebra alguna Festa hi participen més els forasters que els propis socis?

3.er.- Jo no entenc per què tractant-se d'un bar del Casal de jubilats, les consumicions són tant o més cares que les d'un bar públic. Quins avantatges tenim els socis, doncs?

4.^{art}.- L'assumpte del ball que vaig exposar, ja va sortir a La Farga del gener, cosa que no em satisfà, però ho accepto.

5.º.- Srs. de la Junta, **qui malament sembla, no recull res.** Per tant repetixo: «MALA ORGANITZACIÓ, MALA DIRECCIÓ», en fi d'aquí a poc temps, ja en parlarem.

6.º.- Vull una explicació clara i detallada de tots els apartats, penseu que a casa som dos socis i no hi ha entrat mai cap llibre-programa de la Festa Major, per la qual cosa ens sentim marginats, igual que el Sr. Cabezas!!!

PERE PLANAS
soci

ANIVERSARI

ESCOLA D'ADULTS · SALT

L'Escola d'Adults de Salt celebra enguany el X Aniversari de la seva creació.

LA FARGA no pot obviar aquest fet pel molt que ha representat de cara al poble el treball de l'Escola d'Adults. Un treball tenaç i constant, fet tant cap a l'Escola, com obertament envers la nostra vila.

LA FARGA dedica el tema central a aquesta afemèride i també l'editorial.

Els articles d'en Sebas Parra (un dels fundadors i actual director de l'Escola), d'en Miquel Berga (també fundador i avui Regidor d'Ensenyament de l'Ajuntament...) i de la Rosa M.ª Comas i Enric Ortega, ex-alumnes de l'escola, expressen un ventall d'opinions sobre el passat, el present i el futur de l'escola.

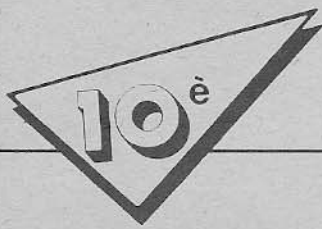
Deu anys de classes per a Adults a Salt

Quan l'àrea de Cultura d'aquella Associació de Veïns que fou el pont entre l'anexió i la independència llançà la iniciativa d'unes «Classes per a Adults», ningú no hauria assegurat -ni nosaltres mateixos!- que mai més no s'interromprien i que ara en celebréssim els seus primers anys d'existència.

D'aquell embrió de voluntarisme col·lectiu hem passat a la promesa del

Conseller d'Ensenyament de la Generalitat que aquest any l'escola serà formalment constituïda com a «Centre de Formació Permanent d'Adults», el primer de les comarques de Girona. En els seus inicis, el voluntarisme i la il·lusió eren recíprocs. Vull dir que aquell grup de professionals que formàvem amb la Carme Carreras, l'Àngela Mollera, la Cesca Ballart, la Lluïsa Eizaguirre, en

Salvi Jacomet, en Paco Valenzuela, en Josep Pellicer, en Xavier Coromines, en Quim Espanyol... i els que ara no recordo que impartíem les classes, ho fèiem amb el mateix voluntarisme amb què assistien a aquelles classes tan poc «acadèmiques» dels primers anys els que hi venien en qualitat d'«alumnes». I és que, de fet, allò que es produïa era un diàleg sistemàtic entre gent adulta

d'aquest poble. Un diàleg que, amb la recent superació de la Dictadura, esdevenia iniciàtic i efervescent. És per això que, els uns i els altres, trobàvem que l'experiència ens era més gratificant que qualsevol transacció econòmica.

Després, amb els primers i tímids gestos de les institucions públiques per recollir l'experiència, s'anà formant l'equip compacte i especialitzat que ha portat, de la mà i la tenacitat del pioner Sebas Parra, l'escola a aquest aniversari. L'escola, sigui quina sigui, sempre té el mateix gran problema i la mateixa gran funció: adaptar els seus serveis a una societat cada vegada més dinàmica i canviant. Em consta que l'equip de l'escola d'Adults es planteja la seva feina amb aquesta preocupació de futur.

És el símptoma més clar de la seva vitalitat.

Jo voldria convidar els lectors de La Farga a visitar les instal·lacions de l'escola a la Cooperativa del Veïnat. Que hi entrin a veure qualsevol exposició, que hi vagin a llegir una estona a la Sala de Lectura o que hi portin els fills de 6 a 8 del vespre, on seran atesos per una professora d'EGB sobre les dificultats en els seus estudis... Són alguns dels nous serveis que l'Escola, amb l'ajut de les institucions, ha sabut generar.

Durant molts anys, massa anys, el nom de Salt s'associava a poca cosa més que no fos l'hospital psiquiàtric o a alguna notorietat històrica per organitzar violència descontrolada... D'uns anys ençà, la gent ens comença a conèixer per

empreses col·lectives més estimulants: l'Agrupament Escolta, el Bàsket Salt, Salt Sardanista, la mateixa revista La Farga, el «Talleret de Salt», la Casa de Cultura «Les Bernardes», aquell poble «que va recuperar la independència municipal»... A aquesta llista s'hi va afegint, dia a dia, i per mèrits propis, l'Escola d'Adults de Salt.

MIQUEL BERGA

tinent d'alcalde d'educació i cultura

Gent de Salt, ens podem felicitar!...

«L'escola d'adults és un monument a la tenacitat...»

Salvador Sunyer i Aimeric

Certament no ha sigut fàcil arribar a la celebració d'aquest 10.e aniversari, i, encara menys, arribar amb la promesa que la nostra escola serà, és ja de fet, el primer centre públic de Formació Permanent d'Adults de les comarques gironines...

I és ben cert que hem sigut tenaços; fermes, tant a l'hora de reivindicar el dret de tothom a l'educació, i especialment a l'assoliment dels nivells bàsics d'ensenyament que permeten una millor inserció en el món laboral i social, com a l'hora de denunciar la marginació, la discriminació d'aquells que no han tingut encara, a l'acabament del segle XX, la possibilitat de posseir un patrimoni que hauria de ser de tots: l'alfabet...; tant en el moment de treballar dia rera

dia per tal de donar els instruments bàsics de lecto-escritura, càlcul i anàlisi de la realitat per poder-se desenvolupar funcionalment en una societat lletrada, industrialitzada i catalana com quan re- pensàvem una i altra vegada l'escola, el nostre ofici de mestres d'adults, elaboràvem materials nous, assistíem a seminaris i cursos.; quan posàvem en pràctica des de Salt, el primer projecte d'escola catalana a l'EPA a l'àrea de Girona -pioner a tot Catalunya- o quan continuàvem el «diàleg» amb el nostre poble, iniciat ara fa deu anys, per tal de mantenir viva i útil l'escola... Sí. Hem sigut tossuts tot aquest temps. I, especialment tossuts a l'hora d'estimular des d'aquí la renovació pedagògica, la catalanització de l'ensenyament i la utilització d'una metodologia alliberadora a l'educació d'adults... (Hem de recordar aquí necessàriament el nostre mestre, el pedagog Paulo Freire, i tots els que ens han ajudat a fer aquest camí).

Però hem de reconèixer que no hem partit de zero... Perquè hem fet escola, hem treballat, ...a Salt!. A aquest poble rebel i tossut, sanament tossut, que ens ha acompanyat sempre i ens ha ajudat a tirar endavant en un marc polític, tècnic i administratiu tan poc propici com el que ens ha tocat de viure... És, doncs, a aquest poble i a la seva gent que devem tots la definitiva consolidació del nostre Centre com a un servei educatiu obert a tothom. És a aquest poble i la seva gent a qui nosaltres - mestres, col·laboradors i alumnes de l'escola- hem d'agrair la formació i la consciència assolides al llarg d'aquests anys...

En nom meu i crec que interpretant el sentir de tots els que han fet possible aquesta escola, deixeu-me dir ben fort: GENT DE SALT, ENS PODEM FELICITAR!...

SEBAS PARRA

Una breu cronologia

1.- ANTECEDENTS.

La Prehistòria de l'actual escola s'inscriu dins la tradició en matèria d'educació popular del nostre poble i es podria concretar en dos moments:

1867.- La Junta Local de 1.ª Ensenyança presidida per l'Alcalde autoritza al mestre d'instrucció primària D. Tomàs Roig a obrir una escola d'adults fora de les hores de classe... (segurament, en l'aplicació a Salt de la Llei Moyano, del 9-9-1857, que en l'article 106 diu: «fomentarà el establecimiento de lecciones de noche i de domingo para los adultos cuya instrucción ha sido descuidada o quieran adelantar en conocimiento»).

1921 i 1933.- Obertura del Centre Obrer de Cultura Floreal i de l'Escola Racionalista -que funcionarà fins a 1936-. (Conseqüència d'una tradició cultural laica de gran força a la Catalunya contemporània, que es va forjant a l'últim terç de fi de segle -el 1860 es crea l'Ateneu Català i un any després l'Ateneu Català de la Classe Obrera a Barcelona-, i de la incidència de l'Escola Moderna d'en Ferrer i Guàrdia -a partir de 1901- i de les idees educatives racionalistes que arrelen per tot Catalunya...)

2.- INICIS

1976.- Al febrer, s'inicien unes «classes nocturnes i gratuïtes» a càrrec de la Vocalia de Cultura de l'Associació de Veïns. La resposta supera totes les previsions: prop d'un centenar de persones fan la inscripció i més de dues terceres parts assistiran regularment a les classes en dos grups -aprenentatge i/o perfeccionament de la lectoescriptura i «cultura general»-. Mitja dotzena de mestres i col.laboradors fan les classes i hom comença a plantejar-se la continuïtat de l'experiència.

Curs 1976/77.- Cal consolidar i per tant calen recursos... El 6 de novembre del 76 el president de l'Associació de Veïns, Torramadé, fa la primera peti-

ció econòmica a l'Ajuntament de Girona i... comencen els problemes. La petició d'ajudes a la Delegació del Ministeri d'Educació a Girona donà resultats semblants...

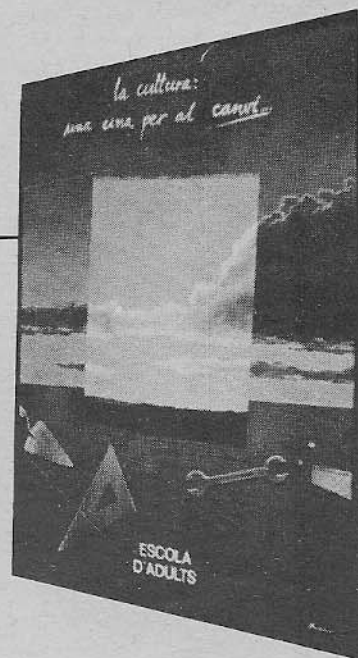
Curs 77/78.- Són destinats a l'escola els primers dos mestres a temps complet a càrrec del Ministeri. El 19 de gener del 78, però, l'Inspector Ponent d'EPA, Sr. Adell, diu en un escrit a l'escola: «...parece conveniente iniciar el expediente de creación de este centro como no estatal...». Hauríem de continuar lluitant per una «escola pública, gratuïta i oberta a tothom».

Curs 78/79.- A l'octubre del 78 l'Escola i l'Associació de Veïns demanen conjuntament una subvenció per sufragar les despeses d'un curs de català per a castellano-parlants sol.licitat per 17 persones... Tornem a ser-hi!... Les coses no milloren i prop de tres anys després d'haver començat, el 17 de gener del 79, un grup de mestres inicien una vaga de fam als locals de l'Associació per a reivindicar solucions per a l'educació d'adults a tota l'àrea de Girona... Aquest és un curs particularment dur: manifestacions, protestes, denúncies...

Curs 79/80.- Pla d'ajut a l'educació d'adults a les comarques de Girona signat per la Diputació i diversos Ajuntaments. Crea moltes expectatives, però, sense voluntat política, degenera fins a l'actual mecanisme de «repartidora» de diners sense cap tipus de control ni programació global...

3.- CONSOLIDACIÓ

Curs 80/81.- Cessió dels locals de la Cooperativa del Carrer Major per la Coop. Delta, que permeten disposar per

primera vegada d'un espai adequat per a ús exclusiu de l'escola... Curs monogràfic sobre Salt intitulat: «Coneguem el nostre poble!».

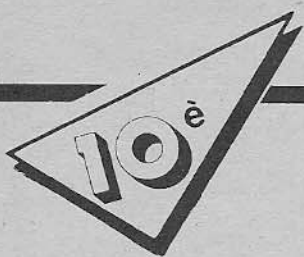
Curs 81/82.- Seminari sobre educació d'adults que permetrà elaborar una programació general i uns materials escolars definitius (publicació de la cartilla d'alfabetització «Para ser un poco más libres...»).

Curs 82/83.- Projecte d'escola catalana a l'educació d'adults a l'àrea de Girona... publicació de materials en català per a l'educació de base.

Cursos 83/84 i 84/85.- Consolidació a nivell pedagògic de l'escola: publicació de materials, experiència d'acció formativa amb joves, pla de formació bàsica per als auxiliars i curadors de l'Hospital Psiquiàtric, programa d'introducció a la Ciència «El Rec»... Però la provisionalitat continua i els més de 300 alumnes inscrits el curs passat desborden les possibilitats d'oferir un mínim servei... una carta oberta a l'Alcalde i un Informe-proposta elaborat el desembre del 84 tornen a demanar solucions definitives...

Curs 85/86.- L'Escola celebra el seu 10.e aniversari amb un acte central presidit per l'Honorabe Conseller d'Ensenyament. S'inicia l'expedient de creació del que serà primer centre públic de Formació Permanent d'Adults de les nostres comarques. Es proposa que porti el nom de «La Cooperativa»...

L'Equip de l'Escola,

L'Escola d'Adults de Salt, com molts ja sabeu, ha estat reconeguda oficialment per la Generalitat de Catalunya, com a Centre Públic de Formació d'Adults de tota la província de Girona. Crec que ha estat tot un premi a l'equip de mestres i a tots els col.laboradors que han passat per l'Escola durant aquests deu anys de vida. La visita que els va fer el mateix Conseller de Cultura de la Generalitat el senyor Joan Guitart, és prou significatiu; no es feia cap inauguració sinó un acte acadèmic. La seva visita no és més que un reconeixement a una dècada de treball ben fet, pedagògic, cultural i reivindicatiu per a la gent adulta que vol aprendre la nostra llengua i estimar la nostra terra, el nostre poble i la nostra cultura i intentar desterrar l'analfabetisme que existeix encara a les comarques i al mateix poble.

Aquest fet és un motiu prou important per anar a trobar l'actual equip de mestres perquè ens expliquin el que ha estat l'escola en aquests deu anys i del camí que pensa seguir d'ara endavant un cop legalitzada. L'Equip el tornem actualment en Sebastià Parra, Joan Colomer, Lourdes Triadó, Anna Turet i la Pilar Moreno.

-Quins objectius ha cobert fins avui l'Escola d'Adults?

-L'Escola de Salt, ha intentat donar en cada moment una resposta en el sentit educatiu; creiem que són tres les etapes, la primera va estar lligada a la recuperació de les llibertats, en la qual es va fer de la cultura una reivindicació; en la segona l'escola va participar activament en el procés d'independència del nostre poble, i la tercera ha estat la de consolidar l'escola com a centre de formació d'adults.

-Aquest reconeixement oficial us marcarà una línia a seguir?

-La veritat és que les necessitats de l'escola no són ara les mateixes de fa deu anys. Ara, aquest reconeixement vol dir que estem més integrats en el sistema educatiu, però s'ha de seguir buscant fórmules per comprendre el canvi sociològic que ha sofert tot el país durant aquesta dècada, ja que s'han de buscar les fórmules educatives per donar sortida als diferents problemes que se'ns plantegen, i com a Centre hem de fer una tasca de coordinació i dinamització amb els recursos de la comunitat, que pot ser molt interessant.

-L'Escola d'Adults de Salt, es pot dir que és pionera en fer escola catalana?

-Pensem que sí, nosaltres portem anys fent escola catalana, ja que nosaltres sempre fem les classes en català, excepte en el neo-lectors, ja que és lògic que els que volen aprendre a llegir, si són castellano-parlants, ho facin en la seva llengua. Però fóra d'aquests, totes les altres classes les fem en català.

Nosaltres, volem que la gent de Salt i Catalunya en general i que a l'escola ha d'entendre que ha de tenir un coneixement bàsic del català i de la nostra cultura. Però aquest esforç que fem aquí dintre, no el trobem fora, ja que van a la botiga o pel mateix carrer i els parlen la seva llengua, i això hauria de canviar. Jo crec que forcem aquí els adults, que s'expressin en català i el llegeixin molt més que les altres escoles de mainada.

-Com valoreu la visita del Conseller Joan Guitart, en aquest 10^è aniversari?

-Molt positiu a tots nivells; creiem que el fet de venir a un acte acadèmic i no a inaugurar res, ha estat un suport legal per part de l'administració al treball educatiu que ha fet l'escola aquests deu anys.

-Amb motiu d'aquest aniversari heu instaurat un premi pedagògic sobre educació permanent d'adults?

-Sí, és un premi inèdit a nivell pedagògic. Amb motiu d'aquesta celebració, l'escola d'adults per tal d'estimular l'educació permanent d'adults des d'una perspectiva de renovació pedagògica i de catalanització de l'ensenyament ha convocat el premi en el 10^è aniversari, al millor treball teòric, històric i d'assaig, i que està dotat amb cent mil pes-

més que un Equip

Narcís Burch
Fotos: M. Lladó

setes. Els treballs s'han de presentar aquí a l'Escola d'Adults de Salt abans del dia 20 de maig d'enguany, i l'extensió ha de ser superior a cent i inferior a tres-centes pàgines, din A-4.

-L'Escola d'Adults sempre ha fet treballs en equip de diversos tipus, actualment se n'està fent algun?

-Ara en tenim un entre mans que el comencem a fer, es tracta de fer una enquesta sobre l'ús dels mitjans de comunicació a Salt; per cert, els de la CULFARGA sortiu pel mig, el treball és molt seriós pel nombre de la mostra que pensem fer, un deu per cent de la població, la part més important és per Ràdio Salt. Es podria dir que és un estudi d'audiències per aquesta emissora, de fet serà el primer que es faci.

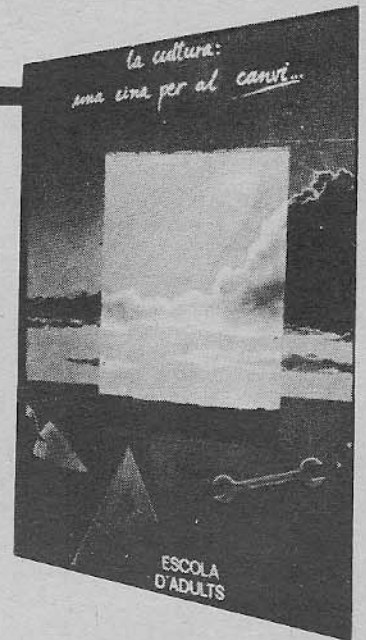
-Què és l'aula oberta?

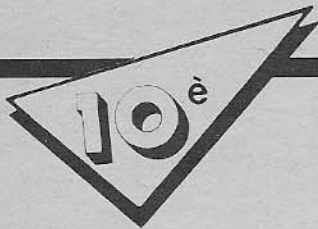
-Es una eina molt important per sortir de la monotonia de l'escola clàssica i obrir l'escola a grups de gent que ells mateixos s'interroguin sobre el que volen fer. Ha d'ésser un estímul per la cultura per tal de fer-la més participativa, on trobin els mitjans necessaris per estudiar.

-Per acabar, feu-me cinc cèntims d'aquest decret del febrer?

-Sí, el dia 8 de febrer d'enguany va sortir un decret en el Butlletí Oficial de l'Estat dient que totes aquelles persones que varen acabar el col·legi en el curs 76-77 i no tenen el graduat escolar, ara no estan obligats a fer-lo, ni els hi poden demanar, per motius laborals ni públics ni privats.

L'èxit d'aquesta escola és sens dubte la gran il·lusió que hi estan posant tots ells per no fer de l'Escola d'Adults una escola clàssica i tradicional. Trencant motlles i intentant del funcionament en què molts d'ells es troben, intentant buscar una programació autònoma que els doni el sentit d'existir.

...i els alumnes

Les dones han jugat un important paper en la història de l'Escola d'Adults. Al llarg d'aquests deu anys una bona part dels mestres i col·laboradors i una clara majoria dels alumnes han sigut dones. Té sentit, doncs, oferir, d'entrada, el testimoni d'una ex-alumna sobre el seu pas per l'escola:

«L'Escola d'Adults de Salt va ser iniciada per una colla de gent de l'Associació de Veïns, entre els quals hi havia alguns mestres, que veien la importància que en aquest poble hi hagués una escola dedicada exclusivament als adults, ja que hi ha molta gent treballadora amb necessitat de millorar la seva formació (alguns d'ells analfabets o amb uns estudis mínims).

En els seus inicis varen tenir molts de problemes perquè els faltaven els recolzaments oficials necessaris per tirar endavant aquesta tasca.

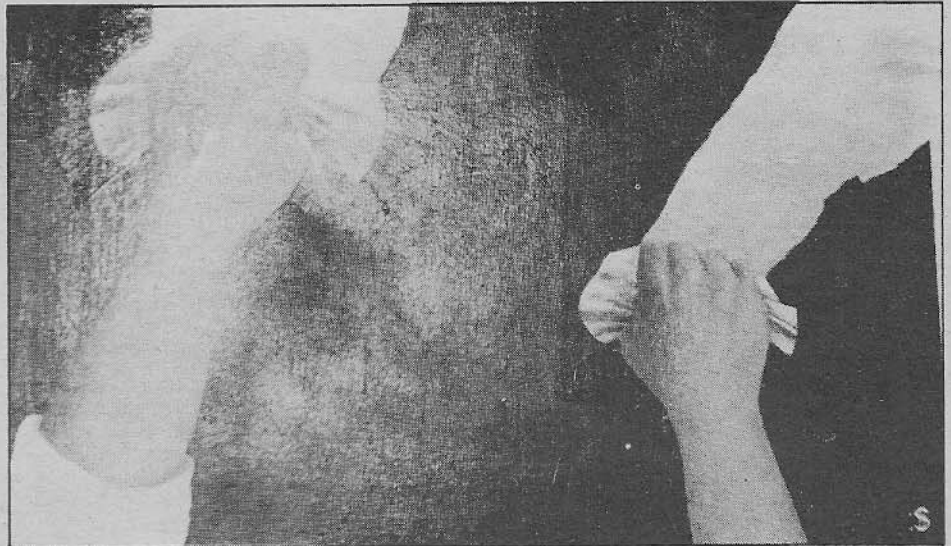
Quan es varen iniciar les classes jo vaig participar-hi com a alumna. Les classes varen ésser molt positives, perquè allà no s'anava només a estudiar Matemàtiques, Geografia, Història, Llengua, ...etc., sinó que a dintre d'aquestes «assignatures» apreníem a conèixer i a participar en tasques socials a través dels treballs en grup. Això em feia prendre consciència i adoptar una postura crítica envers la societat.

Ara que fa 10 anys que aquesta escola ha lluitat per anar progressant, crec que és de justícia que se'ls reconegui la seva tasca a aquella colla de mestres i veïns que varen començar i a tots els que hi han passat després i que a la fi hagin rebut el recolzaments oficials necessaris per continuar portant endavant aquesta útil i important tasca...»

ROSA M.ª COMAS.

Alumna del curs 77/78

El curs 80/81 representa l'inici de la consolidació de l'Escola. La cessió dels locals de la cooperativa, del Carrer Major, fan possible disposar per primera vegada, d'un espai acondicionat exclusivament pel servei de l'Escola. La col·laboració dels alumnes és, una vegada més, decisiva per a continuar endavant (bona part de l'actual mobiliari, per exemple, és fruit de les aporta-

cions econòmiques dels mateixos alumnes que dedicaren l'import d'unes beques concedides pel ministeri d'educació)... Una comissió d'alumnes i ex-alumnes portava a terme la gestió econòmica i finançament en aquesta etapa. Hem demanat també un breu testimoni al responsable d'aquesta comissió.

CONSTITUCIÓ ESPANYOLA. 31 d'Octubre de 1978

Article 27

Llibertat d'ensenyament.

1.- Tothom té dret a l'educació.

Dret a l'educació.

4.- L'ensenyament bàsic és obligatori i gratuït.

Aquest any l'Escola d'Adults de Salt, celebra el seu **DESE** aniversari. Com a ex-alumne i fent meu el pensament d'altres companys, crec un deure i una obligació donar les nostres més expressives gràcies a **TOTS** aquells que han fet possible que, abans i després aquests drets es vagin consolidant en Escoles com la nostra.

PARA SER UN POCO MAS LIBRES... Hi continuarem anant!...

Enric Ortega

Alumne del curs 80/81

«Para ser un poco más libres...», és el títol d'una cartilla d'alfabetització que les escoles de l'àrea de Girona varen publicar l'any 1981. Però val la pena finalment citar també els treballs que

sobre diversos temes relacionats amb el nostre poble han elaborat alumnes de l'escola al llarg d'aquests anys. La llista seria molt llarga... citarem aquí, però, el realitzat per un equip coordinat per Francesc Grabulosa entre el març del 80 i l'octubre del 81 amb 233 pàgines i intítulat «Salt: La història d'un poble esborrat del mapa per decret...» del qual ja varem donar notícia a La Farga.

Dibuix: VICENÇ HUEDO

els primers alumnes... (Curs 75-76)

- Varen fer la inscripció un total de **99 PERSONES**:
- **69 dones (69'7%) i 30 homes (30'3%)**
- Edats entre els 14 i els 66 anys** (mitjana: 23'4 anys):
- Fins a 25 anys: 54 (54'5%)
- De 25 a 35 anys: 36 (36'3%)
- De 36 o més anys: 9 (9'0%)
- D'aquestes professions:
- Tèxtil: 24 (Coma i Cros 12, Manufactures Gassol 6 i Monar 6).
- Càrniques: 9 (Frigorífics del Ter, 5 i Altres 4).
- S/L (mestresses de casa) 9
- Perruqueres: 8
- Construcció: 7
- Dependents comerç: 7
- Neteja i servei domèstic: 4
- Administratius: 4
- Sanitat: 4
- Altres (quantit. inferiors a 4): 17

«Premi 10^è Aniversari» per a treballs sobre Educació Permanent d'Adults

L'ESCOLA D'ADULTS DE SALT (Gironès), amb motiu de la celebració del seu 10^è Aniversari i per tal d'estimular la recerca en el camp de l'Educació Permanent d'Adults des de la perspectiva de la renovació pedagògica, de la catalanització de l'ensenyament i de la utilització d'una metodologia alliberadora, convoca el «PREMI 10^è ANIVERSARI» ofert al millor treball teòric, històric, d'assaig d'una experiència educativa i/o d'un material didàctic o escolar (per a treballar els nivells d'educació bàsica).

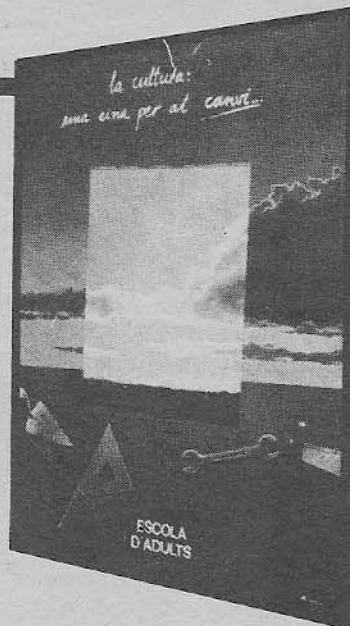
El «PREMI 10^è ANIVERSARI» està dotat de 100.000 pessetes.

Els treballs concursants han d'ésser originals i inèdits, escrits en llengua catalana i d'una extensió no inferior a 100 ni superior a 300 pàgines (DIN a-4) mecanografiades a doble espai. Caldrà trametre per correu certificat un sol original a: ESCOLA D'ADULTS DE SALT. Carrer Major, 78. SALT (Gironès). El termini d'admissió acabarà el dia 20 de maig de 1986. Els treballs aniran sense signatura però amb un lema, que es repetirà a l'exterior d'un sobre a l'interior del qual hi haurà el nom i els cognoms de l'autor o autors i adreça.

El veredictes es farà públic el mes de juny de 1986.

L'acceptació del premi comporta la cessió a l'ESCOLA D'ADULTS de Salt dels drets de publicació d'una primera

edició de l'obra. Si en el termini de dos anys l'obra no ha estat publicada o no es troba en curs d'impressió, l'autor podrà editar-la pel seu compte, però estarà obligat a comunicar-ho a l'Escola abans d'iniciar-se la impressió i haurà de fer-hi constar les circumstàncies del premi i, un cop publicada, haurà de lliurar-ne 25 exemplars a l'ESCOLA D'ADULTS DE SALT. Les obres no premiades podran retirar-se a partir de l'1 de setembre del 1986.

Girona . Salt . Sarrià

PUNT DIARI

L'escola d'adults de Salt compleix deu anys

Es crea el primer centre d'educació permanent d'adults

SALT (De la nostra Redacció) — Col·laboració del —

SUCEDIO EN GERONA

Ayer se celebró la manifestación en demanda de Escuelas para Adultos

Terminó la huelga de hambre de los profesores y se acordó una reunión con el Gobernador Civil y el delegado de Educación

Huelga de hambre de seis profesores de las escuelas para adultos

En solicitud del cumplimiento de las promesas que recibieron del Ministerio de Educación

Ayer por la mañana, seis de los profesores que cubren las escuelas para adultos en los barrios periféricos de nuestra ciudad iniciaron una huelga de hambre que se prolongó hasta las doce horas. Los profesores afectados fueron: [nombres], [nombres], [nombres], [nombres], [nombres] y [nombres].

Un grupo de profesores de las escuelas para adultos han iniciado una huelga de hambre como protesta por el incumplimiento de las promesas hechas en el momento de la creación de estas escuelas. Según estas promesas, se debía haber iniciado la enseñanza de adultos en Girona a partir de enero de 1979.

Los profesores voluntarios de las siete escuelas para adultos y analfabetos que venían funcionando en los barrios de Girona iniciaron ayer a mediodía una huelga de hambre en las dependencias de la Delegación del Ministerio de Educación como protesta por el incumplimiento de las promesas hechas en diciembre pasado por el ministro señor Cavero. El señor Cavero se entrevistó entonces con va-

El tema de las Escuelas de Adultos, en vías de solución

tràmits fins i tot la cessió de ter- aquest any de l'aniversari i de la institucionalització es crear unes

renys i per tra teixi e maner el X A Joan nes c a ins à « uant anta ge rg s n

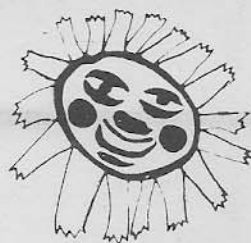
Centres de adults

Girona: Profesores en huelga de hambre

GIRONA

SITIOS, 28, Gener, 1979

COBECO dijous, 18. Gener, 1979

EVA ESCUÍN
M.ª MERCÈ SÀNCHEZ

F. LAGUARDA

Poema d'Abril

Porto la pluja
enteranyinada entre els dits,
i no hi veig clar...
Malgrat tot!
M'intento persuadir,
més, és erma aquesta tarda
i sento finir amb ella
prop de l'hora baixa...

Tot és fosc, humit i feixuc,
tot és prop d'una mort
massa ben proclamada!!

Adormissada te'n vas, tarda...
i jo amb tu, fineixo engrunada
com un pom de lilàs, malmenat...

(Em confesso captiva,
presa i enamorada
d'aquells ruixats de l'abril
atrevits!
sobtats!
frescos...
que deixen l'aire xop de primavera)

Jo, en aquells mesos fràgils,
també sóc esverladissa i delicada,
sóc alhora vapor i aroma
porto drings en la mirada!
i l'aigua em neteja!
més, no com avui,
més no com ara...

Titelles i cinema

Com ja vam informar, a les comarques gironines, som quinze els grups de Rialles que algun diumenge o altre organitzem espectacles, sortim al carrer, per tal de passar una estona agradable amb vosaltres i els vostres fills.

El que nosaltres volem, és que els nens i nenes tinguin espectacles suficients i a la seva mida, perquè a través dels espectacles cantin, dansin,, que passin a ser actors, creadors, i perquè el temps lliure dels nens i nenes sigui

«una font de creixement personal».

Durant el mes de maig, oferirem dos espectacles, a La Farga i a l'Ateneu Saltenc, pensats per a contribuir en la difícil formació dels vostres fills.

4 de maig: «NI BLANCA NI NEUS», una obra feta amb titelles gegants portades pel grup Naip, és una adaptació actualitzada de la Blancaneus.

25 de maig: «ELS AMOS DEL TEMPS», pel·lícula (amb dibuixos animats) de ciència-ficció en la qual podreu trobar el típic protagonista, noble, ple d'humanitat i els dolents, plents d'egoisme, desitjosos de tenir tot el poder.

FOTOGRAFIA

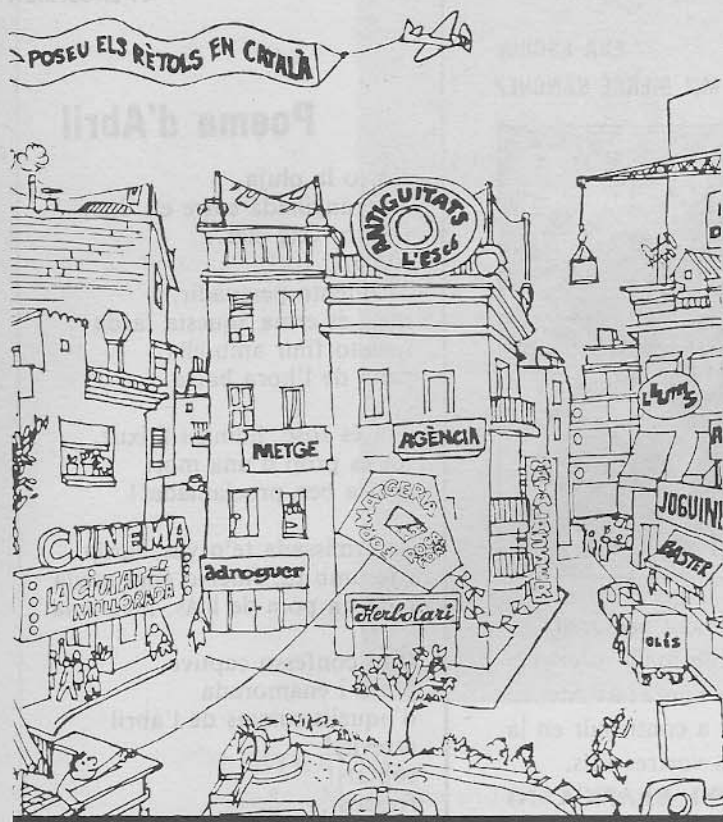
J. MARTÍ

Al seu servei en: Reportatges
Casaments
Ampliacions murals
Reparacions de càmeres fotogràfiques
Fotocòpies

C/. Joan de la Cierva, 2
Tels. 23 15 21 - 21 42 76

SALT

CONCURS FOTOGRÀFIC

Per tal d'estimular els comerciants a retolar en català els seus establiments, els seus productes i el seu servei, la Comissió Municipal de Normalització del Català, amb la col·laboració de l'Agrupació fotogràfica de Salt Sardanista, ha organitzat aquest concurs fotogràfic, amb el tema: LA PRESENCIA DEL CATALÀ AL CARRER.

Us recordem que del 8 al 17 de maig les fotografies presentades s'exposaran a la Sala de Lectura de l'Escola d'Adults, carrer Major, 78, de 6 a 8 del vespre.

A la taula de La Farga

• Gràcies a en Miquel Casellas, els MANAIES de Girona van desfilars enguany per primera vegada a Salt... I és que en Miquel Casellas, membre de la redacció de LA FARGA, ha estat designat aquest any el pendent dels Manaies. Tot un honor per a en Miquel. Enhorabona!

• En Narcís Burch, després d'una petita pausa, torna a fer el TEVA-MEVA tal com veiem en aquest número... Narcís, la teva secció es trobava a faltar!

• Hem rebut les bases dels premis Tasis i Torrent... Enguany hem decidit que a més de concursar-hi, el guanyarem... Sinó, ja ho veureu...

• Sens dubte les millors FARGA són les que compagina en Manel Mesquita... Quan deixa de fer-ho es nota... o no? Manel ...no ens fallis!

• La companya de redacció Francesca Laguarda ha tingut una nena; volem donar-li l'enhorabona i esperem que aquest feliç esdeveniment no li resti una estoneta cada mes per La Farga. Per molts anys!!!

Sport Garatge, s.a.

Josep Casals

Reparacions
Engrassament
Neteja

Passeig Marqués de Camps, 5 — Tel. 23 33 11 SALT

Subministres Catalunya, s.l.

VOLVO

Camiones y Atobuses

Passeig Marqués de Camps, 3 — Tels. 23 33 11 - 23 78 83
SALT

La variant de la carretera Nacional II no passarà pel llit del riu Güell

COM QUE EL LLIT DEL GÜELL ÉS MASSA ESTRET, LA FAREM PASSAR PEL LLIT DE LA MASSANA

Bugarac 86

LA TECA

JOSEP M.ª DUBÉ

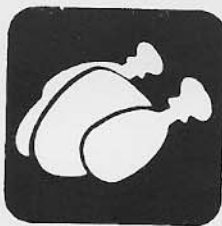
ENCARREGUEU AMB ANTELACIÓ:

Sarsueles i paelles
Pollastres a l'ast
Conills a l'ast
Ànecs a l'ast
Canelons
Calamars a la romana
Plats cuinats
Tripades, cargols, etc.

EXTENS ASSORTIT DE VINS I ESPUMOSOS

Carrer Major, 9
Tel. 23 94 79

SALT

Els catalans i les escoles d'adults

La qüestió de les paraules trabuques és una plaga a Catalunya. Ha donat, dona i donarà per a molts moments d'humor sa i inofensiu. No em poso amb les deficiències culturals, perquè això seria entrar en el terreny de la política.

Que de què va la cosa? Vegeu. En una parroquia de les nostres contrades hi havia hagut un sagristà, que deia als escolans: «*Quan passeu pel cruspiteri i vegeu el Santíssim indisposat, heu de fer irreflexió doble*». Evidentment, volia dir: «*Quan passeu pel presbiteri, i vegeu el Santíssim exposat, heu de fer genuflexió doble*». Ara hauria d'interpretar això per als lectors de les noves generacions; possiblement, aquest garbuix de paraules no els diu res. Però em fa mandra. I ells s'ho perden).

Tinc un parent a l'Empordà al qual -en paraules de la seva dona- han operat de la «*rutina*». Un despeniment de retina. Aquesta mateixa parenta diu, quan està constipada que la «*gripia*» se li ha posat entre «*palmo*» i «*palmo*». Suposo que ja s'entén.

Tot això se m'ha acudit a propòsit de l'escola d'adults de Salt, una institució honorabilíssima, que ja duu molts anys de vida fecunda. La primera notícia me la va donar un veí de la vila, amb tota la bona fe del món: «*Saps -em va dir- que han inaugurat una escola d'adúlters a Salt?*». Jo li vaig respondre esparverat: «*Que han obert moltes cases de barrets!*». «*Què vols dir?*». «*Com que parles d'adúlters...*».

Recordo una dita de quan jo era petit. D'una persona sense estudis, es deia: «*Aquest, no sap fer ni la o amb un got*». Això ho havia sentit moltes vegades. Prova que, de cultura, n'hi havia més aviat poca. La meua mare va aprendre a llegir en castellà ja de gran (és clar que aquest fet és, més aviat, un mèrit; i que més valdria que no haguéssim hagut d'aprendre a llegir en castellà i prou. Però ja torno a tocar temes polítics, i m'havia proposat que no ho faria).

Serveixin aquestes ratlles com a homenatge a les escoles d'adults. Elles ens han fet adonar que, en català i en castellà, hi havia molts analfabets.